

Cent anys del naixement de Miquel Lladó, el poeta de Castellldans

JORDI CURCÓ
HISTORIADOR I PERIODISTA

L'any 1947 l'anomenada Editora Leridana i dins de la col·lecció *Biblioteca de Escriptors Leridanos* publicava un petit llibre intítulat *Yo y mi perro*. Era la primera obra que sortia a la llum d'un aleshores desconegut escriptor i poeta de Castellldans Miquel Lladó Miquel. El meu pare Miquel Curcó de Cal Gepet de Castellldans, en comprà un exemplar a la Llibreria Guimet als porxos de Dalt i que tenia davant mateix d'on treballava, la cafeteria de l'Hotel Palace. L'autor era del poble, de Cal Cirera i un bon amic del meu pare, ell sí que el coneixia. Lladó havia nascut el 21 de maig de 1919 –ahir va fer cent anys del seu naixement– i amb el meu pare que havia nascut el 21 de febrer del 21, es portaven dos anys i es tenien molta estima i simpatia.

Aquell petit llibre llegat del meu pare el conservo com un tresor, juntament amb un altra joia bibliogràfica intítulada *Els anys, els dies i les hores*, la segona obra publicada per Lladó l'any 1952 per la Impremta Abardia, amb unes magnífiques il·lustracions al gravat d'Ernest Ibàñez: "Per fi he pogut llegir el llibre de Miquel Lladó. Hi ha poemes meravellosos i d'altres potser fàcils, però fins en aquets darrers salta llampeguejant, alguna vegada algun vers que esborrona", dirà Albert Manent. L'any 1982 vaig fer-me amb un exemplar de *L'home i el bosc*, un altre dels títols emblemàtics de Lladó, editat per l'IEI amb el pròleg que Jaume Agelet i Garriga li havia escrit a París l'any 1955, on diu de que l'autor obre de bat a bat les finestres: "... per estimar, per cantar; alça les lleves, les comportes. L'aigua, el goig suprem, raja; vola al vent. Treu or de les coves del silenci. No el guarda, ans l'escampa generosament, per al gaudi de tots".

Amb els meus 24 anys recent complerts, exercia jo aleshores de periodista al desaparegut i enyorat *Diario de Lérida*, on vaig dedicar tota una pàgina referenciant l'obra publicada i alhora reivindicant l'autor i la seva producció literària. L'any 1995 Lladó va rebre el Premi Les Talúries instituït aleshores per l'Institut

d'Estudis Ilerdencs, per tal d'honorar una dilatada i fructífera obra literària com ho era la seva. Recordo aquella agradable vetllada que jo vaig seguir com a periodista i especialment la salutació amistosa amb Lladó, amb aquell somriure íntim i melancòlic alhora, però content de veurem: "Que fa el teu pare Miquel, dóna-li una abraçada de part meva!!!". A l'arribar a casa abans de dir bona nit, recordo que el meu pare preguntà neguitós: "Us heu vist amb el Miquel de Cal Cirera, oi? Ha preguntat per mi?". L'amistat i el poble els unia. Per Sant Jordi l'IEI va publicar l'antologia *Poetes de Ponent*, que recull l'obra dels poetes lleidatans de la Renaixença als nostres dies, entre ells Miquel Lladó. En l'aproximació biogràfica es fa memòria d'unes declaracions seves fetes el 1968 a les pàgines de Lleida, vuit poetes: "Solament l'amor pot salvar el món. No el progrés. No la bomba nuclear. El poeta ho sap. Posseeix un privilegi: la saviesa de veure l'invisible, tocar l'intangible".

El llibre ens proposa la lectura de set dels seus poemes: *La por; L'home, el vell copista; Tardor; Cos meu; Homenots de cartó; Jo sóc un sant, i Perquè a mi em feren mal*. A Lladó li segueix en l'antologia l'escriptor d'Agramunt Guillem Viladot, qui amb ocasió de la mort del seu amic Lladó el 19 d'agost de 1999 a Andorra on residia –farà 20 anys també enguany– li va dedicar un sentit article en el seu espai *Diós del diari LA MAÑANA*, on deia: "El poeta i escriptor ens ha deixat una obra interessant i extensa. Algun estudiós de la literatura l'hauria d'aplegar per fer-ne una edició crítica. Si no es fa, l'obra de l'amic Miquel restarà dispersa i oblidada del

tot". Amb el centenari de la seva mort ha arribat el moment de recuperar l'obra del poeta, narrador i articulista Miquel Lladó: "Un personatge complex, amb esperit lliure, polièdric, que va viure la literatura apassionadament allunyant de les multituds i dels convencionalismes i que ho va pagar amb l'oblit de la seva obra", com digué Felip Gallart el passat 20 de març a la Biblioteca Pública de Lleida en el Dia Mundial de la Poesia, en un dels primers actes de *L'Any Lladó*, on el grup TOAR recità

alguns dels seus poemes. Per Sant Jordi, la Biblioteca de Castellldans li dedicà la Diada i per la Festa Major a començament de setembre, l'ajuntament ha previst un acte commemoratiu del centenari, inaugurant alhora un carrer amb el seu nom. El colofó serà però la publicació del llibre *Del Fonoll a la neu. Antologia de textos de Miquel Lladó*, del poeta, filòsof i antropòleg lleidatà Eduard Batlle que fa 15 anys que resideix a Castellldans, on ha rescatat de l'oblit el seu fill, escriptor i poeta. L'amic Batlle ha fet possible aquella necessitat apuntada per Viladot, d'aplegar i fer una edició crítica de l'obra de Lladó. Algú ho havia de fer!!!

Acabo aquesta recordança com ho vaig fer en la meua intervenció amb ocasió dels 50 anys de les campanes de l'església de Castellldans el 5 de novembre de 2011 i també en el Pregó de la Festa Major, el 4 de setembre de 2013, amb uns fragments d'una de les seves poesies que ell va escriure en la Festa Major de l'any 1977, amb el títol *Cim del Castell*: "Festa i feina, / sobre els camps, / les campanes / compten hores, / dies, anys, / i els pacífics / vilatans / van vivint, / van morint, / van passant".